

Proč TTR?

Přepracování procesu tvorby jízdního řádu a managementu kapacity je pro budoucnost evropských železnic nezbytná.

Zatížení emisemi CO₂ je u železnice devětkrát nižší než u silniční nákladní a letecké osobní dopravy. Zvýšení podílu železnice na dopravním trhu je proto zásadní pro dosažení cíle Zelené dohody pro Evropu (EU Green Deal), kterým je snížení emisí skleníkových plynů spojených s dopravou.

Současný proces tvorby jízdního řádu a managementu kapacity však dostatečně neodpovídá potřebám trhu a je tak překážkou dalšího zvyšování tržního podílu železnice. K dosažení plného potenciálu je pro Evropu nezbytný nový a inovativní proces: Timetable Redesign (TTR) for Smart Capacity Management (Redesign tvorby jízdního řádu pro chytrý management kapacity).

Touto společnou iniciativou manažeři infrastruktury i železniční dopravci usilují o zlepšení využití železniční infrastruktury ve prospěch celého železničního odvětví a obecného veřejného zájmu.

NEDOSTATKY SOUČASNÉHO PROCESU TVORBY JÍZDNÍHO ŘÁDU A MANAGEMENTU KAPACITY...

Dočasná omezení kapacity (DOK) jsou nevyhnutelná, ale vyžadují lepší plánování, komunikaci a harmonizaci, aby nebyla hlavní překážkou konkurenceschopného železničního odvětví. DOK v současné době mají za následek neočekávané náklady a dokonce ztráty zakázek dopravců, snížení spolehlivosti na trhu a nežádoucí nedostupnost tratí.

Vzhledem k tomu, že konečná podoba jízdního řádu je zveřejňována v září, nemohou dopravci v osobní dopravě prodávat své jízdenky s dostatečným předstihem před změnou jízdního řádu v prosinci, což zvyšuje konkurenční nevýhodu ve vztahu k silniční a letecké dopravě.

Současný proces tvorby jízdního řádu se výrazně zaměřuje na žádosti do ročního jízdního řádu. Toto včasné zpracování žádostí o trasy postrádá dynamiku a pružnost, jež některé podniky, zejména v železniční nákladní dopravě, potřebují k tomu, aby si udržely konkurenceschopnost.

Harmonizaci mezistátních tras často brání vnitrostátní postupy a způsoby jednání, které nejsou mezinárodně sladěny.

Předpokladem mezinárodně harmonizovaných procesů tvorby jízdního řádu je vysoký stupeň synchronizované digitalizace a odpovídajících vnitrostátních systémů IT. Příliš často tomu tak zatím není. Rovněž je oprávněně požadováno věnovat větší pozornost rychlému a digitalizovanému vyřizování žádostí v režimu ad-hoc.

... A JAK JE ZVLÁDNE TTR

Díky kapacitní strategii a kapacitnímu modelu přidělí manažeři infrastruktury od počátku kapacitu různým potřebám (nákladní, osobní, DOK). Tyto výstupy přispívají k vyhrazení kvalitní komerční kapacity, zejména pro dálkovou dopravu. Kromě toho, se zdokonalenými konzultacemi s dopravci, nezbytným seskupením DOK podle jejich dopadu a v neposlední řadě s nástrojem pro optimalizovanou komunikaci a plánování DOK (TCR Tool), TTR poskytuje řešení pro mezinárodně koordinovaný přístup k minimalizaci negativních dopadů.

Díky pokročilému plánování pomocí kapacitních modelů, které vede k urychlení procesu přidělování kapacity, mohou dopravci v osobní dopravě prodávat své jízdenky s několikaměsíčním předstihem, čímž se stávají konkurenceschopnějšími.

Diferencované produkty jízdního řádu – z nichž některé budou vycházet z vyhrazené kapacity – budou sloužit různým potřebám trhu: žádosti do ročního jízdního řádu budou doplněny možností požádat o kapacitu krátce před jízdou vlakem prostřednictvím velmi kvalitních, vnitrostátně a mezinárodně harmonizovaných, kapacitních produktů.

TTR znamená celoevropskou a přeshraniční harmonizaci všech příslušných procesů tvorby jízdního řádu s cílem usnadnit mezinárodní železniční dopravu a usnadnit práci manažerům infrastruktury i železničním dopravcům. Klíčová bude zejména společná infrastruktura IT a úprava podpůrného právního rámce TTR.

Digitální management kapacity (DCM) jako nedílná IT část TTR propojí množství vnitrostátních systémů IT s centrální obchodní vrstvou, čímž zajistí kompatibilitu na základě TSI TAF/TAP. Umožní rychlou komunikaci a umožní snadnější změny – bez ohledu na typ dopravy, vnitrostátní či mezistátní, osobní či nákladní. Digitalizace vnitrostátních a mezistátních vrstev minimalizuje manuální pracovní zátěž a dobu přípravy při plánování kapacity a přidělování tras. Pomůže při optimalizaci a bude přínosem pro dopravce i manažery infrastruktury.

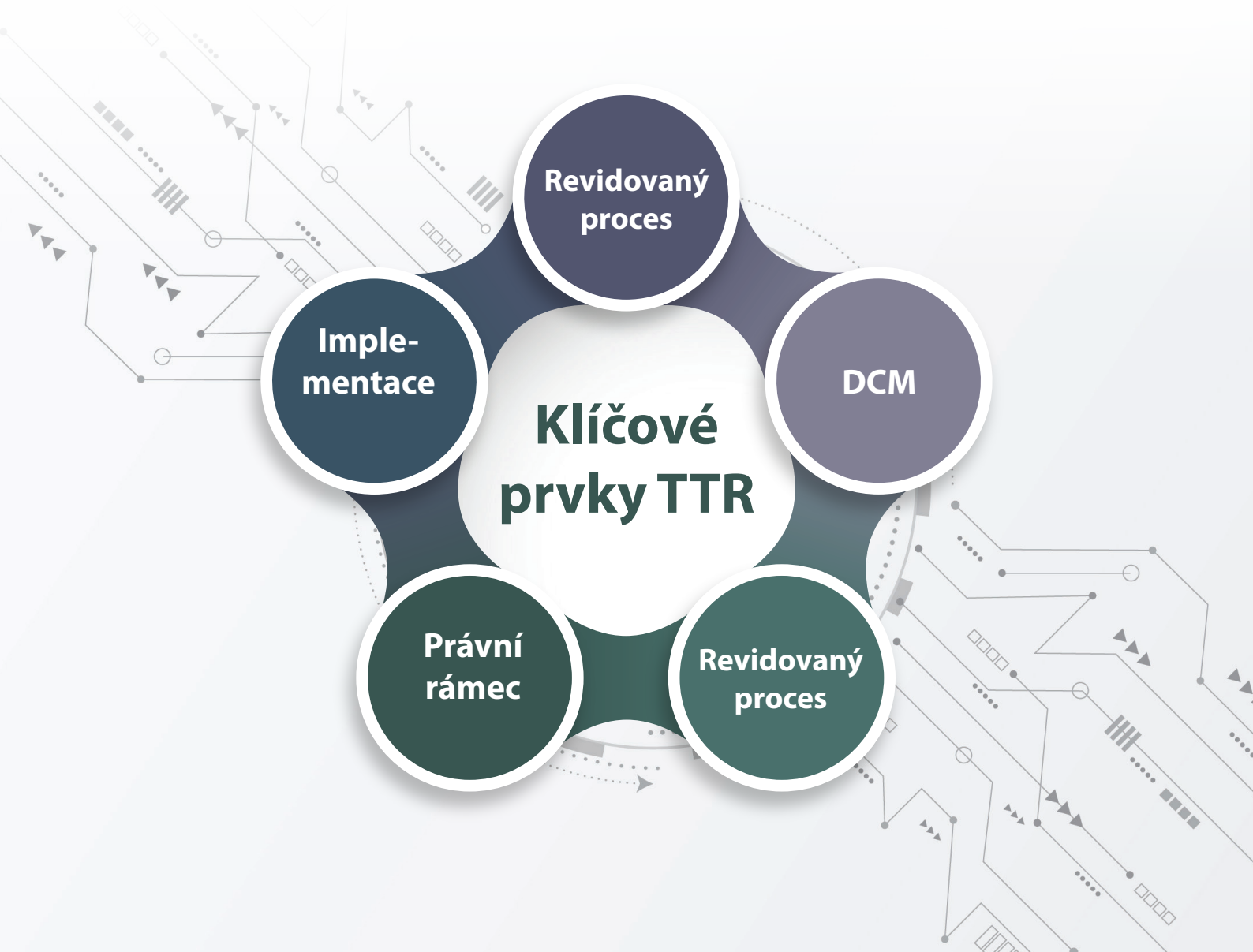
KLÍČOVÉ PRVKY TTR

Jak je podrobněji popsáno na následujících stránkách, úspěch TTR a jeho včasné zavedení bude do značné míry záviset na složení pěti klíčových prvků, které tvoří jádro programu.

Pouze synchronizovaná souhra,

- revize zastaralých procesů tvorby jízdního řádu,
- nastavení podpůrného procesu digitálního managementu kapacity,
- zavedení obchodních podmínek na podporu procesů,
- poskytování podnětů legislativním orgánům s cílem odstranit překážky, které ohrožují plnou implementaci,
- poskytování podnětů legislativním orgánům s cílem odstranit překážky, které ohrožují plnou implementaci,

zajistí, aby TTR mohl plně využít svůj potenciál.

REVIDOVANÝ PROCES

Revidovaný proces tvorby jízdního řádu a managementu kapacity vychází z nových a inovativních komponent. Zahrnuje období od úvodního strategického plánování až po žádosti ad hoc o kapacitu dráhy a zaměřuje se na efektivní mezinárodní koordinaci s cílem co nejlépe vyvážit různé požadavky na železniční kapacitu.

Tři roky před změnou jízdního řádu bude rozhodnuto o **kapacitní strategii**, včetně vstupů od všech zúčastněných stran. Spolu s **oznámeními o potřebách kapacity** od žadatelů a zkušenostmi manažerů infrastruktury bude zpracována do **kapacitního modelu**. V kapacitním modelu bude kapacita rozdělena podle potřeb trhu, přičemž již bude zahrnovat kapacitu požadovanou na DOK.

Počínaje jedenácti měsíci před změnou jízdního řádu bude zveřejněna **nabídka kapacity**, která je vyjádřena v **kapacitních produktech: žádosti do ročního jízdního řádu**, které nabízejí možnost včasné rezervace a včasné odpovědi, **klouzavé plánování a žádosti ad hoc** uspokojí poptávku trhu po větší flexibilitě. Zavedení všech komponent bude přínosem pro celé odvětví železniční dopravy.

Nákladní dopravci mohou žádat o kapacitu krátce před jízdou vlaku, přičemž znají všechny podrobnosti o trase a mají jistotu, že obdrží trasy vysoké kvality.

Osobní dopravci budou mít k dispozici dříve pravidelné trasy a mohou tak otevřít své rezervační systémy šest měsíců před změnou jízdního řádu.

Manažeři infrastruktury mohou optimalizovat své plány, omezit rezervy v procesu tvorby jízdního řádu, lépe využívat dostupnou kapacitu dráhy a poskytovat harmonizované nabídky vysoké kvality.

Všechny zúčastněné strany budou mít prospěch z vyšší výkonnosti prostřednictvím snížení provozu ve špičkách.

Právní rámec a Prohlášení o dráze

Obchodní podmínky

Management DOK

Kapacitní strategie

Kapacitní model

Nabídka kapacity

Žádost do ročního JŘ

Klouzavé plánování

Žádost ad hoc

Digitální management kapacity (DCM)

DIGITÁLNÍ MANAGEMENT KAPACITY

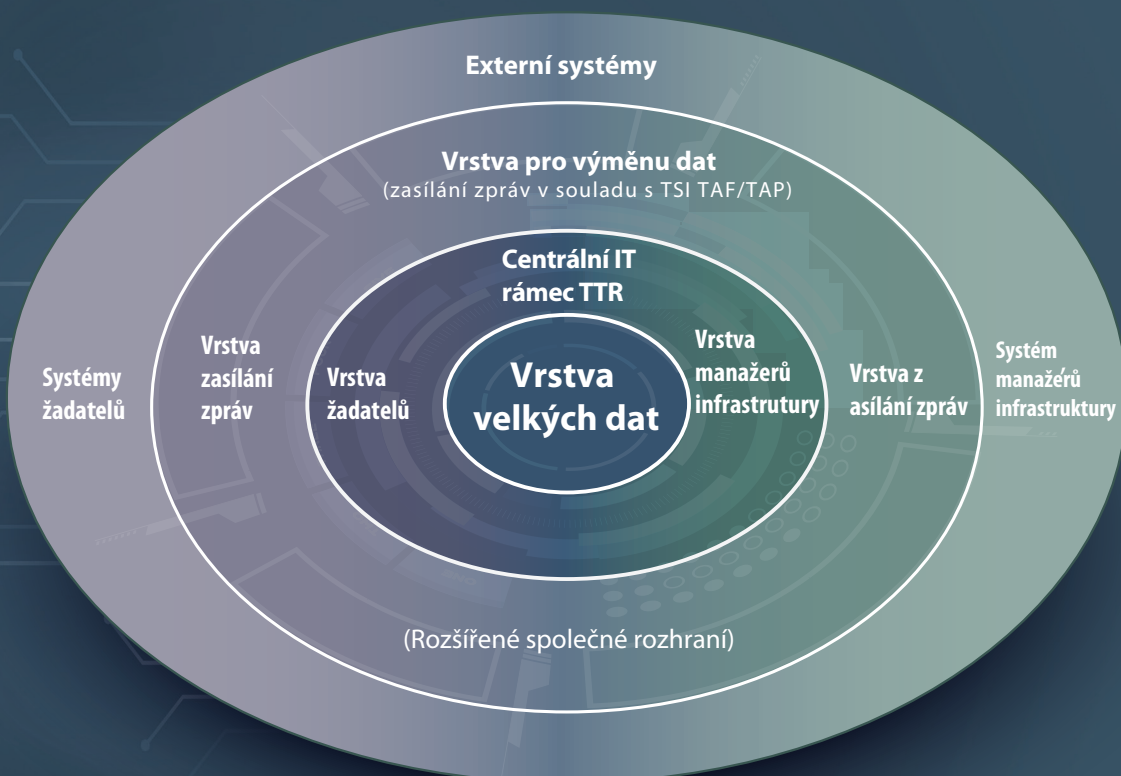
Cíle zavedení revidovaného procesu a dosažení účinné komunikace na evropské úrovni mezi všemi zúčastněnými stranami lze dosáhnout pouze prostřednictvím synchronizované digitalizace a společného využívání specializovaných systémů IT, které jsou účelově navrženy a přizpůsobeny procesu TTR.

Cílem digitálního managementu kapacity je:

- **zvýšit kvalitu informací** předávaných mezi všemi zúčastněnými stranami,
- **urychlit procesní kroky** umožněním určitého rozšíření automatizace a optimalizace,
- **poskytnout snadný přístup všem zúčastněným stranám**, buď prostřednictvím rozhraní, nebo webových prohlížečů.

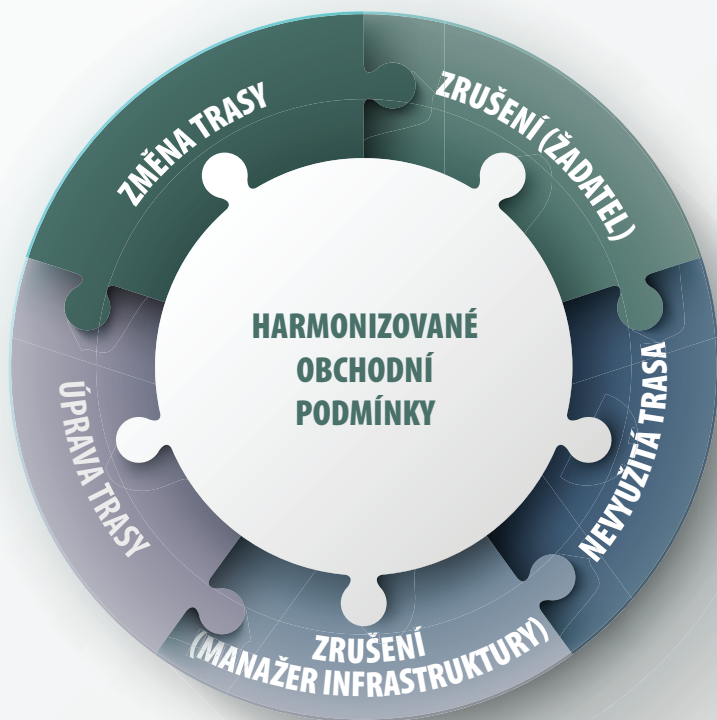
IT prostředí se skládá ze **dvou hlavních bloků: centrálního IT rámce** vyvinutého RNE a **národních a externích systémů**, které budou s centrálním IT rámcem komunikovat. Komunikace bude **založena na standardech TSI TAF/TAP**.

Řada důležitých funkcí pro žadatele a manažery infrastruktury (např. oznámení o potřebách kapacity, předběžné plánování, DOK, kapacitní modely, nabídka kapacity, žádosti o trasy a zpracování tras) **bude spojena do jednoho společného IT ekosystému**.

OBCHODNÍ PODMÍNKY

Za účelem motivace zúčastněných stran k co nejefektivnějšímu využívání procesů a kapacitních produktů musí být dohodnuty a uplatňovány určité obchodní podmínky, aby nedocházelo ke znehodnocování kapacity a byla zajištěna přeshraniční provázanost na evropské úrovni.

Kapacitou dráhy se plýtvá zejména z důvodu:

- **kapacita je rezervována, ale nakonec není využita** ze strany dopravců,
- **neustále se mění** parametry plánování (dopraců i manažerů infrastruktury).

Obchodní podmínky budou usměrňovat chování zúčastněných stran tak, aby co nejlépe využívaly dostupnou kapacitu železniční sítě.

Následující prvky procesu vyžadují přizpůsobení prostřednictvím obchodních podmínek:

Úprava, zrušení a nepoužití trasy ze strany žadatele
z důvodu obchodních nebo provozních potřeb.

Změna a zrušení trasy ze strany manažera infrastruktury
v souvislosti s DOK (pozdní DOK, změny v plánovaných DOK).

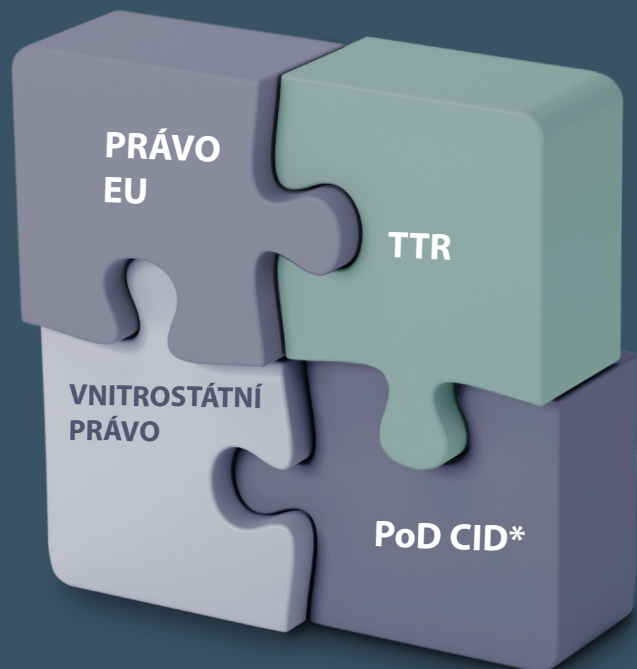
Obchodní podmínky jsou součástí projektů zaměřených na nalezení dohody mezi manažery infrastruktury a dopravci.

PRÁVNÍ RÁMEC

Vzhledem ke své inovativní povaze není TTR plně kompatibilní se stávajícími právními rámci EU a vnitrostátními rámci, které odrážejí současné zastaralé postupy. Podmínkou úspěšné implementace TTR je překonání právních překážek.

Zatímco řada inovativních komponent TTR, jako je například kapacitní strategie, není v současné době z velké části regulována nebo je se stávajícími právními předpisy v souladu, aspekty, jako je koncept klouzavého plánování, víceletý aspekt či členění kapacity, jsou obklopeny vysokou mírou právní nejistoty.

Jako potenciální překážky harmonizované implementace TTR byla rovněž identifikována specifika vnitrostátních právních rámců a rozhodovací praxe regulačních orgánů.

* Prohlášení o dráze & Koridorové informační dokumenty (CID)

K překonání těchto překážek a zajištění pevného právního základu pro nasazení TTR bude zapotřebí společného úsilí celého odvětví a odpovědných autorit a kombinace různých opatření. To může mj. zahrnovat změny právních předpisů, pokud je to nezbytné, a sblížení s cílem dosáhnout společného porozumění stávajícím právním předpisům otevřeným pro TTR všude tam, kde je to možné.

Odvětví zpřístupnilo hloubkovou analýzu možných právních překážek implementace TTR vyplývajících z práva EU a vnitrostátních právních rámců (Přehled překážek TTR). V letech 2022/2023 budou práce na podporu řešení právních otázek pokračovat.

IMPLEMENTACE

Nejdůležitějším krokem je nakonec implementace přepracovaného procesu a všech jeho komponent, v níž bude pro úspěch tohoto programu klíčový závazek a úsilí všech zúčastněných stran. Procesní komponenty a systémy IT se již testují v různých pilotních projektech a v čele celkové implementace stojí skupina „účastníci první vlny implementace“, manažeři infrastruktury, kteří budou v první linii pokládat základy nově navrženého přístupu.

Zatímco všichni členové RNE se zavázali k implementaci TTR, některé země vnímají naléhavější potřebu zavést části TTR předčasně, aby naplnily požadavky trhu. Tyto země představují účastníky první vlny implementace TTR a urychlují implementaci prostřednictvím včasnějších a rozsáhlejších investic.

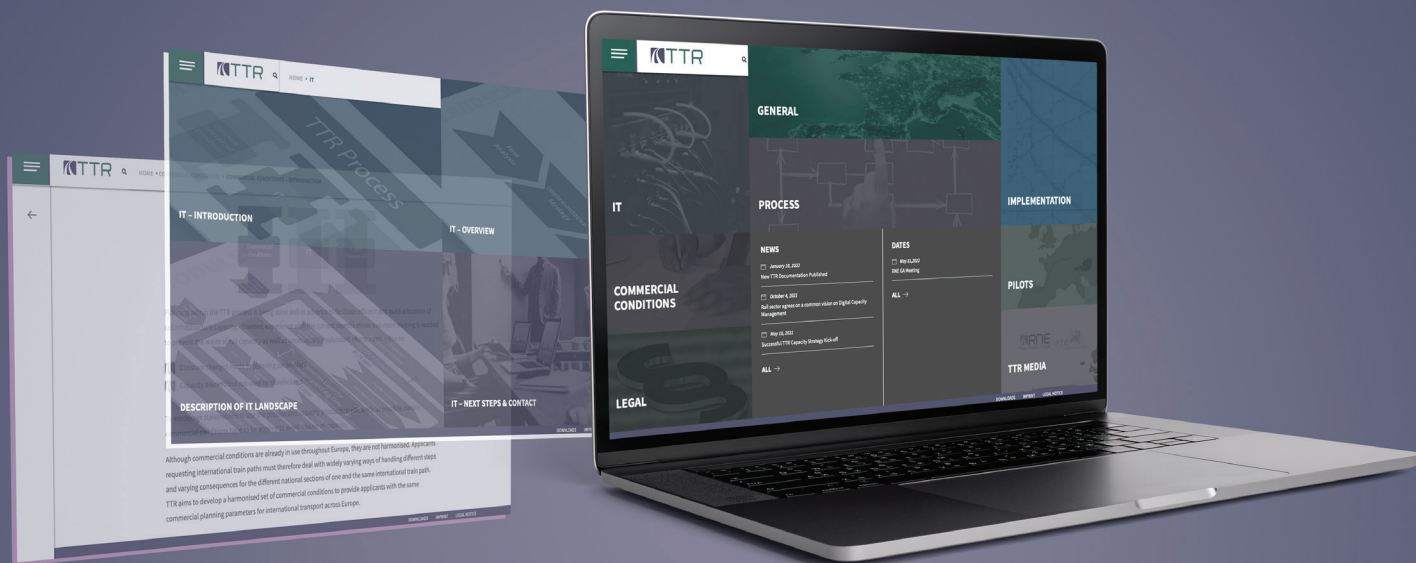

Na základě koncepce migrace TTR byly zahájeny v omezeném geografickém rozsahu první implementace, aby byly k dispozici prvotní poznatky. První kapacitní strategie budou dostupné v roce 2022 a práce na prvních kapacitních modelech budou zahájeny v roce 2022.

Synchronizace výše uvedených prvků TTR, financování a dalších rámcových parametrů bude vyžadovat propracovaný program. RNE převezme koordinační vedení a uvítá mnoho zúčastněných stran ze všech částí železničního odvětví, aby spojily své síly a s velkým nasazením podpořily implementaci TTR pro větší rozkvět evropského železničního odvětví i za jeho hranice.

DALŠÍ INFORMACE O TTR

Pro podrobnější informace
o programu TTR,
navštivte prosím webové stránky TTR

nebo nás kontaktujte:

www.ttr.rne.eu

ttr@rne.eu

RailNetEurope
Austria Campus 3
Jakov-Lind-Straße 5
1020 Vienna
Austria

www.rne.eu

ttr@rne.eu

RailNetEurope

Forum Train Europe
Hilfikerstrasse 3
3000 Bern 65
Switzerland

www.forumtraineurope.eu

info@forumtraineurope.eu

FORUM TRAIN EUROPE

 **SPRÁVA
ŽELEZNIC**

Národní kontaktní místo TTR
e-mail: ttr@spravazeleznic.cz